

Dosarul nr. 2rac-179/21

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediu Rezina (jud. I. Parii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Cooperativa de Consum din Rezina

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Centrului de Business și Turism „Cricova Vin” Societate pe Acțiuni împotriva Cooperativei de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Centrul de Business și Turism „Cricova Vin” Societate pe Acțiuni, casată hotărârea din 13 august 2020 a Judecătoria Orhei sediu Rezina și emisă o nouă hotărâre

constată:

La 24 aprilie 2020, CBT „Cricova Vin” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 13 martie 2019 între CBT „Cricova Vin” SA, în calitate de vânzător și Cooperativa de Consum din Rezina, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 79/2274, în baza căruia vânzătorul s-a obligat să vândă, iar cumpărătorul s-a obligat să cumpere pe bază de comandă marfa în sortimentul, cantitatea, la prețurile și condițiile indicate în contract.

Potrivit pct. 5.2 din contract, achitarea pentru produsele livrate se va efectua de către cumpărător în termen de 15 zile calendaristice din data recepționării produselor de către cumpărător, iar potrivit pct. 5.6, în cazul în care cumpărătorul nu va achita până la data scadenței suma datorată, acesta va achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere din suma restanței.

A precizat că în cadrul executării contractului, pârâta a acumulat datorii pentru marfa cumpărată în mărime de 10 587,24 de lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 18 martie 2020, CBT „Cricova Vin” SA a expediat în adresa pârâtei o somație, prin care a solicitat achitarea datoriei, comunicând și privind consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiilor sale, însă, datoria nu a fost achitată până în prezent.

Având în vedere prevederile pct. 5.6 din contract, a menționat că pârâta urmează să achite o penalitate în mărime de 10 378,43 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 774, 858, 947, 1082, 1108 Cod civil, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Cooperativa de Consum din Rezina în beneficiul CBT „Cricova Vin” SA a datoriei în mărime de 10 587,24 de lei, a penalității în mărime de 10 378,43 de lei și a taxei de stat în sumă de 628,97 de lei.

Prin hotărârea din 13 august 2020 a Judecătorei Orhei sediul Rezina, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de CBT „Cricova Vin” SA împotriva Cooperativei de Consum din Rezina cu privire la plata penalității contractuale, ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 25 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei sediul Rezina, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de CBT „Cricova Vin” SA împotriva Cooperativei de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției emise, prima instanță a reținut că reclamantul a anexat întru confirmarea pretenției sale, doar factura din 30 noiembrie 2019, seria AAH 8467101, potrivit căreia a furnizat pârâtei marfă în sumă totală de 21 632 de lei, iar alte facturi fiscale întru confirmarea datoriei indicate în actul de verificare privind decontările reciproce, nu au fost prezentate.

Totodată, prima instanță a stabilit că pârâta a prezentat instanței trei ordine de plată, ce confirmă achitarea reclamantului a sumei totale de 15 000 de lei.

Astfel, reclamantul a probat faptul livrării către pârâtă a mărfii în sumă totală de 21 632 de lei, iar ultima a probat faptul achitării sumei de 15 000 de lei.

Având în vedere că CBT „Cricova Vin” SA solicită încasarea datoriei de bază în sumă de 10 587,24 de lei, prima instanță a menționat că, efectuând calculul matematic, se constată că datoria respectivă nu este confirmată, or 21 632 de lei - 15 000 de lei, egalează cu 6 632 de lei.

Prin decizia din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de CBT „Cricova Vin” SA, casată hotărârea din 13 august 2020 a Judecătorei Orhei sediul Rezina și emisă o nouă hotărâre, prin care au fost încasate din contul Cooperativei de Consum din Rezina în beneficiul CBT „Cricova Vin” SA suma de 10 378,43 de lei cu titlu de penalitate și cheltuielile de achitarea taxei de stat proporțional pretențiilor admise în sumă de 628,97 de lei.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a stabilit că potrivit facturii fiscale din 30 noiembrie 2019 seria AAH 8467101, CBT „Cricova Vin” SA a furnizat Cooperativei de Consum din Rezina marfă în sumă totală de 21 632 de lei, iar potrivit actului de verificare privind decontările reciproce, se constată faptul că

la data de 3 aprilie 2020, datoria Cooperativei de Consum din Rezina constituie suma de 10 587,24 de lei.

Potrivit actului respectiv, Cooperativa de Consum din Rezina a acumulat două datorii scadente în mărime de 3 955,24 de și 21 632 de lei, fiind transferat pe cont suma de 15 000 de lei.

Prin urmare, suma datoriei de bază a intimitei, potrivit apelantului, constituie suma de 10 587,24 de lei.

Instanța de apel a constatat că în ședința de judecată în prima instanță, reprezentantul Cooperativei de Consum din Rezina a prezentat instanței un act de verificare privind decontările reciproce, potrivit căruia a fost transferată suma de 25 587 de lei, anexând și trei ordine de plată din 15 ianuarie 2020, 18 februarie 2020 și 24 februarie 2020, ce confirmă transferarea sumei totale de 15 000 de lei.

Totodată, instanța de apel a menționat că potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 13 martie 2019, Cooperativa de Consum din Rezina trebuia să achite prețul mărfii cumpărate în termen de 15 zile din data recepționării produselor cumpărate, indicată în factura fiscală, adică, factura din 30 noiembrie 2019 urma a fi achitată până la data de 15 decembrie 2019, însă, conform actului de verificare a decontărilor reciproce și a ordinelor de plată prezentate de către pârâtă în instanța de fond, se demonstrează că aceasta a achitat suma datorată cu întârziere, la 15 ianuarie 2020, 18 februarie 2020, 24 februarie 2020, 15 aprilie 2020 și 3 iunie 2020, fapt pentru care, conform pct. 5.6. din contract și art. 947 alin. (1) Codul civil, a fost calculată și înaintată penalitatea contractuală în mărime de 10 378,43 de lei, pentru întreaga perioadă de întârziere.

Astfel, dat fiind că intimata nu și-a executat obligația de restituire a datoriei în termenul indicat în pretenție (somație) apelanta este îndreptățită legal să pretindă și o penalitate de întârziere pentru toată perioada de întârziere în sumă de 10 378,43 de lei.

La 18 mai 2021, Cooperativa de Consum din Rezina a declarat recurs împotriva deciziei din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanțe de apel și emiterea unei noi decizii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

A precizat că despre faptul că hotărârea primei instanțe a fost atacată cu apel de către CBT „Cricova Vin” SA, Cooperativa de Consum din Rezina nu a fost citată legal.

În adresa Cooperativei de Consum din Rezina nu a fost expediată copia decizia instanței de apel, nicio citație despre data, ora ședinței de judecată la Curtea de Apel.

A menționat că reprezentantul Cooperativei de Consum din Rezina a făcut cunoștință decizia contestată la 29 aprilie 2021, în baza cererii depusă la Judecătoria Orhei sediul Rezina.

Totodată, a evidențiat că în această perioadă dificilă pentru toți, generate de pandemia COVID-19, activitatea unităților de alimentație publică din cadrul

Cooperativei de Consum din Rezina a fost suspendată în baza Hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de sănătate Publică de la 15 martie 2020 până la 15 iulie 2020.

Cu atât mai mult, Cooperativa înregistrează datorii la achitarea impozitelor față de buget în sumă totală de peste 223,5 mii lei, iar penalitățile calculate de CBT „Cricova Vin” SA pentru perioada de pandemie nu sunt reale.

La 7 iunie 2021, în adresa CBT „Cricova Vin” SA a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Cooperativa de Consum din Rezina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 97).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 22 martie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 85), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei recurate a fost expediată la 24 martie 2021 și la adresa electronică a reprezentantului recurentei, administratorului Margareta Ursu, ceea ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 86).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 mai 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Cooperativa de Consum din Rezina, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, deoarece nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Pe de altă parte, nu constituie temei de a declara admisibil recursul Cooperativei de Consum din Rezina nici argumentul precum că Cooperativa de Consum din Rezina nu a fost citată legal despre examinarea cauzei în instanța de apel.

Și asta deoarece, materialele dosarului atestă indubitabil că citațiile pentru ședințele de judecată în instanța de apel pentru data de 26 noiembrie 2020 ora 11:00 și 21 ianuarie 2021 ora 11:00 au fost expediate la adresa electronică a reprezentantului Cooperativei de Consum din Rezina, administratorului Margareta Ursu – coprezina@mail.ru, ceea ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 71, 73), fapt ce nu a fost contestat de către recurentă.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru